

Вяра

27.08 по еретическия, †14 август по православния календар - Предпразненство на Успение Богородично. Свети пророк Михей

В памет на свети пророк Михей (VIII в. пр. Р.Х.)

Свети Михей, първият пророк с това име, произхождал от Ефремовото коляно и бил син на Иемвлай. Той живял в дните на свети пророк Илия, когато над израилците в Самария царувал Ахав с Иезавел, а над Иудея в Иерусалим - Иосафат. По това време потомците на дванадесетте синове на Иаков се разделили на две царства: едното се наричало Иудейско - в него влизали Иудовото и Вениаминовото коляно, а столица бил Иерусалим. Другото се наричало Израилско и включвало в себе си останалите десет колена на еврейския народ. За столица на това царство служела Самария. В Израилското царство се намирало и Ефремовото коляно, към което принадлежал и свети пророк Михей. Той често изобличавал израилския цар Ахав за същите грехове, за които го

изобличавал и свети пророк Илия - за отпадането му от Бога в идолопоклонство и за извършваните от него неправди. Царят ненавиждал пророка изобличител, но не смеел да го убие: страхувал се от Божие наказание, срамувал се от невинността на праведния мъж и се страхувал, че ще се сбъднат пророческите му предсказания. Пророкът, отстъпвайки пред несправедливия гняв на царя, се отдалечавал от столицата и по-често живеел в планините. Той се опасявал, че като се явява многократно пред царя и го изобличава, може да възбуди в него гнева му, който не се спирал пред нищо.

В тези дни между дома на израилския цар Ахав и дома на иудейския цар Иосафат се зародили роднински отношения: Иосафат взел за съпруга на първия си син - Иорам, дъщерята на Ахав - Аталия. Подбуждан от роднинска любов, Иосафат дошъл от Иерусалим в Самария при Ахав. По време на тържествата в чест на госта Ахав помолил Иосафат да му помогне във войната против асирийския цар, за да отнеме от него Рамот Галаадски. Този град отдавна бил израилски, но асирийският цар го отнел със сила. Иосафат обещал да отиде на война заедно с Ахав и казал:

- Както ти, така и аз, както твойт народ, така и моят народ: отивам заедно с теб на война. Но отначало да попитаме Господа Бога: ще бъде ли благополучна за нас тази война?

И Ахав веднага събрал своите нечестиви и лъжливи пророци, 400 души на брой. Глава на тези лъжепророци бил Седекий, син на Ханаан. Всички ободрявали Ахав с надежда за успех и казвали:

- Отиди, Бог ще предаде в ръцете ти не само град Рамот, но и самия асирийски цар.

Но иудейският цар Иосафат, като човек благочестив и верен на Бога, разбрал, че сред тези пророци няма нито един

истински, но всички са лъжци и мошеници, затова казал на Ахав:

- Няма ли тук поне един Господен пророк, когото да попитаме и да ни отговори истината?

Ахав отговорил:

- Има един мъж, който може да попита Господа и да ни открие истината. Това е Михей, синът Иемвлаев, но аз го ненавиждам, тъй като той винаги ми предсказва само зло.

- Не говори така - възразил Иосафат на Ахав, - но го извикай, послушай го и не се гневи на неговите изобличения.

Ахав веднага изпратил за пророк Михей, който по това време дошъл от пустинните планини в Израил. Двамата царе седели в своето величие на престолите пред вратите на Самария, а лъжливите пророци предричали пред тях. Техният глава - Седекия, направил железни рога, и като протръбил с тях, казал на Ахав:

- Така говори Господ: с тези рога ти ще унищожиш и изтребиш Сирия.

Същото казвали и останалите лъжепророци:

- Отиди в Рамот Галаадски и ще победиш асирийския цар: Господ ще го предаде в твоите ръце.

Междувременно пратеникът, който бил изпратен при пророк Михей, му казал:

- Ето, всички пророци предсказват добро на царя. Моля те, говори и ти като тях, за да не се разминават думите ти с техните.

- Жив е Господ! - отговорил пророк Михей - и каквото ми каже Сам моят Господ Бог, именно това ще кажа на царя.

Пророк Михей дошъл и застанал пред израилския цар Ахав, който го попитал:

- Слушай, Михей, да идем ли на война против Рамот Галаадски, или трябва да се въздържим?

Пророкът не отговорил веднага на въпроса на царя и като желяел да го привлече към по-усърдни въпроси, казал:

- Вървете - ще имате успех и те ще бъдат предадени в ръцете ви.

Ахав като видял, че пророкът не говори с дръзновение, се обърнал към него:

- Заклевам те: кажи ми истината като пред Господа.

Тогава свети Михей казал с дръзновение:

- Видях всички синове на Израиля, разпилени по планините като овце, които нямат пастир.

С тези думи пророкът предсказвал, че израилската войска ще се лиши от своя пастир на войната, тоест царя: той ще бъде убит и всички, ще бъдат разпилени по планините и пустините като овци от вълци. И казал Ахав на цар Иосафат:

- Не ти ли казах, че той не пророкува добро за мен, а само лошо?

Свети Михей продължавал:

- Изслушайте словото Господне: аз видях Господа да седи на високия Си престол и цялото небесно войнство стоеше Нему отдясно и отляво. И каза Господ: кой би увлякъл Ахав, израилския цар, за да отиде и падне в Рамот Галаадски? И един (от предстоящите) каза едно, друг казваше друго. И излезе един дух и застана пред лицето на Господа, и каза: аз ще го увлека. И Господ му каза: с какво? Той отговори: аз ще

отида и ще бъде дух лъжлив в устата на всички негови пророци. И каза Той (Господ): ти ще го увлечеш и ще успееш. Отиди и направи така. Знай, царю, че духът в устата на твоите пророци е лъжлив, и Господ изрече за теб недобро.

По време на тези думи на пророка се приближил лъжепророкът Седекия и ударил по бузата свети Михей, като казал:

- Какъв Господен Дух ти каза всичко това.

- Ето, ще видиш това - отговорил свети Михей - в онзи ден, когато от страх пред асирийците ще бягаш от стая в стая, за да се скриеш поне в дома си.

Изпълнен с гняв, Ахав заповядал да хванат пророк Михей, да го затворят в тъмница и там да го хранят с "хляб на скръбта" и да го поят с "вода на печал", тоест да му дават хляб и вода толкова малко, че пророкът да не умре от глад и жажда, а да остане жив до връщането на царя, който искал да го подложи на мъчения. Царят така и казал:

- Дръжте го, докато не се върна в мир.

Свети Михей отговорил на царя:

- Ако ти се върнеш в мир, то не Господ е говорил чрез мен.

След това Михей се обърнал към народа и гръмко казал:

- Слушайте това всички хора!

Светият пророк бил затворен в тъмница, която се намирала в столицата на израилското царство - Самария. Цар Ахав отишъл на война, където бил убит съгласно пророчеството на свети Михей. За това подробно се разказва в 22-ра глава на 3-а книга Царства, и в 18-а глава на Паралипоменон. След смъртта на Ахав се възцарил неговият син Охозия.

За кончината на свети пророк Михей не се говори нищо в свещеното Писание. Само в Пролога се съобщава, че сякаш е бил убит от Иорам, сина на Ахав, но още по-рано е отбелязано, че Иорам е бил зет, а не синна Ахав. Макар че е твърде вероятно светият пророк Михей да е умрял с мъченическа смърт от някого от мъчителите, защото жената на Ахав - Иезевел, останала след смъртта на мъжа си вдовица, Охозия, приел царството след баща си, и зетът - иерусалимският цар Иорам, всички те не могли да имат добро разположение към този, който предсказал гибелта на Ахав. Паметта на пророк Михей във Великите Чети-Минеи се чества на петия ден от месец януари. И в тези минеи за него се говори, че заради изобличаване на беззаконие е бил убит и хвърлен в пропаст: близките на свети Михей извадили честното му тяло оттам и го погребали в земята си, близо до гроба на един странстващ пророк.

След като изминали 150 години, а може би и повече, след първия пророк Михей, се явил друг свети пророк със същото име, паметта на когото се чества сега. Той произхождал от Иудиното коляно. Родината му била местността Мораст, близо до град Елевтеропол, оттам светият пророк получил името - Мораститец. Той изричал пророчествата си в Иерусалим през дните на иудейските царе Йоатам, Ахаз и Езекия. По това време живял и свети пророк Исаия. Свети Михей изобличавал своите сънародници, че те, отклонили се в идолопоклонството, са забравили истинския Бог, и са усвоили нечестивите обичаи на езичниците. Пророкът им говорил със сърдечно съкрушение, обръщайки се от лицето на Бога:

- Люде мои, какво съм ви направил? С какво ви оскърбих? С какво ви досадих? - Отговорете ми. Или за това, че Аз ви изведох от египетската земя и ви избавих от робството, вие Ме оставихте и признахте за свои богове езическите идоли?

Изобличавайки също потисничеството, неправдите, грабителството и обидите, причинявани от князете, съдиите и старейшините на бедните и нещастните, свети Михей казвал:

- Слушайте главатари на дома Иаковов, които ненавиждате доброто и търсите злото, не трябва ли да полагата всички усилия, за да отсъждате праведно? Вие дотолкова притеснявате невинните бедни и нещастни, че сте разкъсали кожата им, изпочупили костите им и раздробили тялото им - сякаш искате да ги сложите в котел за приготвяне на храна. Слушайте това, главатари на дома Иаковов, които се гнусите от правосъдие и изкривявате всичко право, които градите Сион с кръв и Иерусалим с неправда!

Така пророкът изобличавал грешните и като виждал, че не се поправят, оплаквал гибелта им, скърбейки със стенания:

- Горко ми! Защото с мен сега - като след обирание на летни плодове, като след гроздобер: ни зрънце за ядене, нито зрял плод (тъй като няма кой да угажда на Бога!). Уви, душо моя! Няма милосърдни на земята, няма праведни между хората. Всички строят козни да проливат кръв. Всеки поставя примка на брата си. Ръцете им са насочени към това - да умеят да правят зло. Началникът иска подаръци и съдията съди за подкуп.

Пророкът оплаквал при изобличенията на нечестивите тяхната неразкаяност и предсказвал идващия върху тях Божий гняв: той щял да постигне отначало столицата на израилското царство Самария, тъй като там започнало идолопоклонството и нарушаването на Божия закон, и езическото нечестие. След това на подобно наказание щял да бъде подложен Иерусалим. Божието правосъдие отсъдило Самария да бъде разорена от асирийците, а Иерусалим - от халдеите. И отново пророкът ридаел, казвайки:

- Уви! Божието посещение настъпва!

Но между подобни печални предсказания Божият пророк възвестил и радостното, че Пастирът и Спасителят на нашите души, Господ Иисус Христос, ще се роди във Витлеем:

“- И ти, Витлееме Ефратов, малък ли си между хилядите Иудини? от тебе ще Ми излезе Оня, Който трябва да бъде Владика в Израиля” Останалите предсказания на този свети Божий пророк са изложени в пророческата книга на неговото име.

Нямаме сведения, как свети Михей е завършил живота си след края на пророческото си служение, но не се смята, че е умрял от мъченическа смърт. В книгата на свети пророк Иеремия се съобщава, че когато свещениците заедно с лъжепророците и множеството народ искали да убият свети Иеремия, някои от старейшините го защитавали, като казали на събранието:

“- Михей Мораститец пророкува в дните на иудейския цар Езекия, и говори на целия иудейски народ: тъй казва Господ Саваот: Сион ще бъде разоран като нива, и Йерусалим ще стане куп развалини, и планината на тоя дом - като горист хълм. Умъртви ли го заради това иудейският цар Езекия и цял Иуда? Не уплаши ли се тоя от Господа и не моли ли Господа? и Господ отмени бедствието, което беше изрекъл против тях; а ние да навлечем ли такова голямо зло на душите си”?

От тези думи може да се види, че свети пророк Михей не е бил убит, но след края на своя богоугоден живот починал в мир. Той умрял и бил погребан в своята родина Мораст. След много години неговите честни мощи заедно с мощите на пророк Авакум били намерени по времето на царуването на Теодосий Велики по Божие откровение на Зевин, Елевтерополски епископ. За всичко това да бъде слава на

нашия Бог сега и винаги, и во веки. Амин.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}